

Väljaandja : Vabariigi Valitsus

Akti või dokumendi liik : määrus

Teksti liik : algtekst, terviktekst

Redaktsiooni jõustumise kp. : 26.09.2008

Redaktsiooni kehtivuse lõpp : Hetkel kehtiv

Avaldamismärge : RTI, 14.08.2008, 37, 221

**Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise
või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtjad¹**
Vabariigi Valitsuse 7. augusti 2008. a määrus nr 124

Määrus kehtestatakse «[Jäätmeseaduse](#)» § 26 lõigete 3 ja 8 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrust kohaldatakse «[Jäätmeseaduse](#)» § 25 lõike 3 punktis 1 nimetatud patareidele ja akudele, sõltumata nende turule laskmise ajast, ning patareidest ja akudest tekkinud jäätmetele (edaspidi *patarei- ja akujäätmed*). Määrust kohaldatakse ka elektri- ja elektroonikaseadmetesse ning mootorsõidukitesse paigaldatud patareidele ja akudele.

§ 2. Määruses kasutatavad mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kantav patarei või aku on patarei, nõõpelement, patareikogum või aku, mis on suletud, mida saab kanda ning mis ei ole tööstuslik patarei või aku ega mootorsõiduki patarei või aku;
- 2) mootorsõiduki patarei või aku on patarei või aku, mida kasutatakse mootorsõiduki käivitus-, valgustus- või süüteseadmes;
- 3) tööstuslik patarei või aku on patarei või aku, mis on kavandatud üksnes tööstuslikuks või erialaseks kasutamiseks või mida kasutatakse mis tahes tüüpi elektrisõidukis;
- 4) ettevõtja käesoleva määruse tähenduses on tootja, koguja, ringlussevõtja või muu käitlemisega tegelev ettevõtja.

§ 3. Patareide ja akude tarbijale antav teave patarei- ja akujäätmete kogumise tõhustamiseks

(1) Tootja teeb turustaja müügikohtades tarbijale kättesaadavaks teabe, et kantavate patareide ja akude või mootorsõidukite patareide ja akude tarbijad saavad patarei- ja akujäätmeid tagastada turustaja müügikohas.

(2) Teave peab olema müügikohas nähtaval kohal, lehel, mille formaat on vähemalt A4 (210×297 mm), piisava suurusega kirjas ning vähemalt eesti, vene ja inglise keeles. Kioskis võib teave olla ka väiksema formaadiga lehel, kuid vähemalt formaadis A5 (148×210 mm).

(3) Teavet ei ole vaja üles panna juhul, kui patarei- ja akujäätmete mahuti on kõigile müügikoha külastajatele nähtavas kohas ning kogumismahutil on asjakohane tähistus.

(4) Tootja teeb üleriigilise teabekampania käigus patareide ja akude tarbijatele kättesaadavaks vähemalt järgmise sisuga teabe:

- 1) millist kahjulikku mõju võivad patareides ja akudes sisalduvad ained avaldada keskkonnale ja inimese tervisele;
- 2) patareid ja akusid ei tohi kõrvaldada sortimata olmejäätmetena, muu hulgas peab olema lisatud üleskutse, et tarbijad koguksid patareid ja akusid lahus nii, et oleks hõlbustatud patarei- ja akujäätmete töötlemine ning ringlussevõtt;
- 3) milliseid kogumis- ja ringlussevõtu skeeme kasutatakse;
- 4) kuidas patareide ja akude tarbijad saavad kaasa aidata patarei- ja akujäätmete ringlussevõtule;
- 5) milline on «[Jäätmeseaduse](#)» § 25 lõike 4 alusel kehtestatud määrusega sätestatud lahuskogumise märgise ning keemilise sümboli tähendus.

(5) Üleriigilist teabekampaniat tuleb korraldada vähemalt üks kord aastas meediakanalite, üleriigilise levikuga ajalehtede, ajakirjade ja muude sarnaste üldsusele kättesaadavate kanalite kaudu.

(6) Tootjad võivad korraldada ühiseid teabekampaniaid.

(7) Tööstuslike patareide ja akude tootja võib teha lõikes 4 nimetatud teabe tarbijale kättesaadavaks muul viisil kui teabekampaniaga.

§ 4. Patarei- ja akujäätmete kogumisele ja tootjale tagastamise kohta esitatav nõue

Jäätmevaldaja kogub patarei- ja akujäätmed lahus muudest jäätmetest.

§ 5. Patarei- ja akujäätmete tagasivõtmine

- (1) Tootja on kohustatud kantavate patareide ja akude ning mootorsõidukite patareide ja akude jäätmed tarbijalt turustaja müügikohtade kaudu tagasi võtma tasuta, sõltumata sellest, kas tarbija kavatses osta uue patarei või aku või mitte. Tootja varustab turustajat kogumiseks vajaliku kogumismahutiga.
- (2) Tootja on kohustatud patareide ja akude turustajalt, kohalikul omavalitsuselt ning kohaliku omavalitsuse jäätmejaama halduslepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt patarei- ja akujäätmed tasuta tagasi võtma.
- (3) Tööstusliku patarei või aku tootja ei või keelduda tarbijalt tagasi võtmast tööstuslike patareide ja akude jäätmeid, sõltumata nende keemilisest koostisest ja päritolust.
- (4) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja on kohustatud elektri- ja elektroonikaseadmes oleva patarei või aku koos seadmega tasuta tagasi võtma.
- (5) Mootorsõiduki tootja on kohustatud mootorsõidukis oleva patarei või aku koos sõidukiga tasuta tagasi võtma, välja arvatud jäätmekäitlejalt, kellelt võib nõuda jäätmekäitluse kulusid.
- (6) Kui kantavate patareide ja akude või mootorsõidukite patareide ja akude jäätmeid kogub edasise töötlemise eesmärgil iseseisvalt muu ettevõtja kui tootja, peab see ettevõtja tagama, et füüsilised isikud saaksid tema moodustatud kogumisvõrku tasuta üle anda kantavate patareide ja akude või mootorsõidukite patareide ja akude jäätmed ning juriidilised isikud vähemalt kantavate patareide ja akude jäätmed.
- (7) Tootja ei ole kohustatud lõikes 6 nimetatud ettevõtjalt patarei- ja akujäätmeid tasuta tagasi võtma. Elektri- ja elektroonikaseadme ning mootorsõiduki tootja ei ole kohustatud lõikes 6 nimetatud ettevõtjalt elektri- ja elektroonikaseadmes või mootorsõidukis olevat patareid või akut koos seadme või sõidukiga tagasi võtma.

§ 6. Patarei- ja akujäätmete kogumise määr

- (1) Patarei- ja akujäätmete kogumise määr (edaspidi *kogumise määr*) on konkreetse kalendriaasta protsendimäär, mis saadakse kalendriaasta jooksul kogutud patarei- ja akujäätmete massi jagamisel selle aasta ja kahe eelneva aasta jooksul keskmiselt aastas vahetult tarbijale müüdnud või kolmandatele isikutele tarbijatele müümiseks üleantud patareide ja akude massiga vastavalt määruise lisale.
- (2) Ettevõtja, kes võtab tarbijalt vastu patarei- ja akujäätmeid, on kohustatud tagama järgmised kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise määrad:
 - 1) 26. septembriks 2012. a – vähemalt 25%;
 - 2) 26. septembriks 2016. a – vähemalt 45%.
- (3) Lõikes 2 nimetatud kogumise määra arvutamisel võetakse arvesse ka elektroonikaromudest eemaldatud patareid ja akud.
- (4) Ettevõtja, kes võtab tarbijalt vastu patarei- ja akujäätmeid, on kohustatud tagama järgmised mootorsõidukite patarei- ja akujäätmete kogumise määrad:
 - 1) 26. septembriks 2012. a – vähemalt 75%;
 - 2) 26. septembriks 2016. a – vähemalt 90%.
- (5) Lõikes 4 nimetatud kogumise määra arvutamisel ei võeta arvesse romusõidukitest eemaldatud patareid või akusid.
- (6) Patarei- ja akujäätmeid tuleb koguda ka siis, kui lõikes 2 või 4 nimetatud kogumise määr on saavutatud.

§ 7. Patarei- ja akujäätmete taaskasutamine ja ringlussevõtt

- (1) Jooksva kalendriaasta kestel kogutud patarei- ja akujäätmete ringlussevõtul peab ettevõtja, kes võtab tarbijalt vastu patarei- ja akujäätmeid, saavutama hiljemalt 26. septembriks 2011. a järgmised minimaalsed ringlussevõtu sihtarvud:
 - 1) pliiipatareide ja -akude ringlussevõtt keskmiselt 65 massiprotsendi ulatuses, sealhulgas patareis ja akus sisalduva plii võimalikult kõrgemal tasemel ringlussevõtt, mis on ilma ülemääraste kulutusteta tehniliselt teostatav;
 - 2) kaadmium-nikkelpatareide ja -akude ringlussevõtt keskmiselt 75 massiprotsendi ulatuses, sealhulgas patareis ja akus sisalduva kaadmiumi kõrgemal tasemel ringlussevõtt, mis on ilma ülemääraste kulutusteta tehniliselt teostatav;
 - 3) muude patarei- ja akujäätmete ringlussevõtt keskmiselt 50 massiprotsendi ulatuses.
- (2) Ringlussevõtu sihtarvude arvutamisel võetakse arvesse ka elektroonikaromudest eemaldatud patareid ja akud.
- (3) Väljapoole Euroopa Majandusühendust ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriike väljaveetud patarei- ja akujäätmete ringlussevõttuga arvestatakse lõikes 1 nimetatud sihtarvude arvutamisel ainult siis, kui ettevõtja tõendab, et patarei- ja akujäätmeid on käideldud vähemalt vastavalt «Jäätmeseaduse» § 29 lõike 4 punkti 8 alusel kehtestatud määruisega sätestatud nõuetele.

§ 8. Patarei- ja akujäätmete kõrvaldamine

Patarei- ja akujäätmed kõrvaldatakse «Jäätmeseaduse» kohaselt.

§ 9. Määruse rakendamine

Paragrahvi 6 lõiget 1 rakendatakse esimest korda 2011. aasta kohta.

§ 10. Määruse jõustumine

(1) Määrus jõustub 26. septembril 2008. a.

(2) Määruse § 3 lõige 4 jõustub 1. jaanuaril 2009. a.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.09.2006, lk 1–14).

Peaminister Andrus ANSIP

Keskkonnaminister Jaanus TAMKIVI

Riigisekretär Heiki LOOT

Vabariigi Valitsuse 7. augusti 2008. a määruse nr 124 «Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad» lisa

Kogumise määra järgimise kontrolltabel

Aasta	Andmete kogumine		Arvutamine
2009	Müük 1. aastal (M1)	–	–
2010	Müük 2. aastal (M2)	–	–
2011	Müük 3. aastal (M3)	Kogumine 3. aastal (K3)	Kogumise määr (KM3) = $3 \times K3 / (M1 + M2 + M3)$
2012	Müük 4. aastal (M4)	Kogumine 4. aastal (K4)	Kogumise määr (KM4) = $3 \times K4 / (M2 + M3 + M4)$
2013	Müük 5. aastal (M5)	Kogumine 5. aastal (K5)	Kogumise määr (KM5) = $3 \times K5 / (M3 + M4 + M5)$
2014	Müük 6. aastal (M6)	Kogumine 6. aastal (K6)	Kogumise määr (KM6) = $3 \times K6 / (M4 + M5 + M6)$
2015	Müük 7. aastal (M7)	Kogumine 7. aastal (K7)	Kogumise määr (KM7) = $3 \times K7 / (M5 + M6 + M7)$
2016	Müük 8. aastal (M8)	Kogumine 8. aastal (K8)	Kogumise määr (KM8) = $3 \times K8 / (M6 + M7 + M8)$
2017	Müük 9. aastal (M9)	Kogumine 9. aastal (K9)	Kogumise määr (KM9) = $3 \times K9 / (M7 + M8 + M9)$
2018	Müük 10. aastal (M10)	Kogumine 10. aastal (K10)	Kogumise määr (KM10) = $3 \times K10 / (M8 + M9 + M10)$
2019	Müük 11. aastal (M11)	Kogumine 11. aastal (K11)	Kogumise määr (KM11) = $3 \times K11 / (M9 + M10 + M11)$
...

Keskkonnaminister Jaanus TAMKIVI